

Dela študentk iz razstave v Galeriji Mitnica

Izdala: Pedagoška fakulteta UL, Kardeljeva ploščad 16, 1000 Ljubljana
Zanjo: red. prof. dr. Janez Vogrinec, dekan UL PEF
Spremna beseda: doc. Anja Jerčič Jakob, dr. Mateja Golež
Oblikovanje: Anja Jerčič Jakob
Fotografija: Arhiv Oddelka za likovno pedagogiko
Tisk: Birografika Bori d.o.o.
Ljubljana, 2022
September 2022

Razstavo v Muzeju Litija so omogočili:

VOŠČENKE IZ PIGMENTA SITARJEVEC

GALERIJA MITNICA, Ljubljana, 22. 6. 2022 - 20. 7. 2022

MUZEJ LITIJA, Litija, 3. 10. 2022 - 8. 11. 2022

Razstavljajo študentke Oddelka za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani:

Mojca Berkopec, Santana Bojić, Petra Drev, Špela Gabrovec, Heidi Janež, Andreja Koder, Liu Kontrec, Maša Križ, Nina Kržmanc, Pia Križnar, Katarina Markič, Laura Milar, Vanja Nedimović, Ana Svetičič, Neža Šega, Eva Trampuš, Nika Vadnjal

Razstava je del projekta *Pigment Sitarjevec v slikarski tehnologiji in praksi* Oddelka za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, ki ga je podprl Svet za umetnost Univerze v Ljubljani.

Razstava v Muzeju Litija je realizirana kot del *Festivala podzemnih arhitektur*, ki je dogodek v sklopu “Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD)”.

Vodja projekta in mentorica: doc. mag. Anja Jerčič Jakob
Strokovna mentorica: dr. Mateja Golež, Zavod za gradbeništvo Slovenije

Naravni pigment v prahu

Voščenk iz naravnega pigmenta

Naravno nahajališče pigmenta sitarjevec

Doc. mag. Anja Jerčič Jakob: *VOŠČENKE IZ PIGMENTA SITARJEVEC*

Pigment sitarjevec se nahaja v obliki odvečnega rudniškega blata v rudniku Sitarjevec v Litiji. Zaradi izjemne barvitosti in barvne podobnosti z okri, ki se v slikarstvu uporabljajo že od prazgodovine dalje, raziskujemo njegovo uporabnost v slikarstvu in jo preizkušamo na likovno-tehnološkem in likovno-praktičnem nivoju. Na podlagi najnovejših znanstvenih spoznanj o pigmentu sitarjevec in slikarske tehnologije smo uspešno izpeljali izdelavo voščenk iz naravnega in žganega pigmenta, s katerimi so ustvarjena razstavljena dela, ki izkazujejo uporabnost pigmenta sitarjevec kot umetniškega materiala. S tem poskušamo spremeniti pogled na kulturno dediščino, saj je uporabnost anorganskih pigmentov (rudnika Sitarjevec) v slikarstvu skoraj nepoznana navkljub dejstvu, da slikanje s takšnimi mineralnimi pigmenti sega že v prazgodovino.

Vključevanje pigmenta sitarjevec v ustvarjalne prakse ne pomeni le ponovne popularizacije rudnika Sitarjevec in plemenitenja rudarske kulturne dediščine, gre namreč tudi za ustvarjanje dediščine za prihajajoče generacije. Na tem mestu velja izpostaviti, da prinašajo tekom projekta pridobljene umetniške izkušnje kot tudi izkušnje in znanja iz področij slikarske tehnologije velik doprinos na likovno-didaktičnem razvoju posameznikov, ki jih bodo naši študenti Likovne pedagogike lahko s pridom vključevali v svoji likovno-pedagoško obarvani karieri.

Razstavljena risarska dela so ustvarile študentke drugega letnika Oddelka za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Pri predmetu Risanje je v drugem letniku študij usmerjen predvsem v seznanjanje in razumevanje logične strukture metode risarskega procesa po modelu: od opazovanja, preko skice do prostorsko in kompozicijsko celovitega dela. Na podlagi usvojenega znanja so izbrana dela usmerjena predvsem v individualno raziskovanje in eksperimentalno delo in ustvarjena ob raziskovanju izraznih potencialov potezanja in barvitosti voščenk iz pigmenta sitarjevec.

Dr. Mateja Golež

Oživljanje rudnika Sitarjevec pri Litiji, te izjemne naravne in kulturna dediščine, je skupaj z umetniki obogatilo turistično ponudbo kraja na način, da so z raziskavami potencialov dediščine, kot je to pigment sitarjevec, nastali novi turistični produkti. Redkokatero območje dediščine omogoča odvzem mineralnega vira v količinah, ki dopuščajo razvoj tržno zanimivih umetniških produktov in hkrati ne ogrožajo obstoja dediščine, kot je to v Litiji. Predvsem zaradi naravnih procesov, ki vključujejo raztapljanje železovega klobuka litijske rudišča in oksidacije železovih ionov, ko vodne raztopine v rudniških rovih prihajajo v stik s kisikom, deluje rudnik Sitarjevec kot podzemni laboratorij, kjer se odlaganje rumenega rudniškega blata, naravne okre, nikoli ne prekine. Del rudniškega blata se kot kislavodna raztopina izceja iz rudnika v Savo, del ga ostaja v rudniku, kjer nastaja slikovita barvna kulisa. Ciljno usmerjene raziskave rudniškega blata so pokazale, da je uporaben kot naravni pigment za slikarske namene in za barvanje tekstila z uporabo tradicionalnih ter sodobnih tiskarskih tehnik.

Žgani pigment v prahu

Voščenk iz žganega pigmenta